

Σ Υ Ψ Ζ Η Τ Η Σ Ε Ι Σ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΡΑΥΓΗ

Δέν υπάρχει, λένε, πνευματική κίνηση στην Πάτρα. Έκ πρώτης όψεως έχουν κάποιο δίκιο. Αν έμβαθύνει, όμως, κανείς στο θέμα, αν ψάξει για τα αίτια, αν έρευνήσει τις προσπάθειες που γίνονται κι αν θελήσει να ιδεί τις αντιδράσεις στις προσπάθειες αυτές, δέν θα γεμίσει μόν από αισιοδοξία, αλλά, θα σκεφθῇ... «ας προσπαθήσουμε πιό πολύ».

Είναι γνωστό, περάσαμε μιὰ λαίλαπα του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Στόν τομέα που μάς ενδιαφέρει, τήν τρομερή εκείνη δεκαετία, χάσαμε από τήν πόλη μας, εκτός από δέκα χρόνια άδρανείας και παλινδρομήσεως, κάθε νέο φορέα πνευματικότητας. Πέθαναν ή μετώκησαν, κυρίως στην Αθήνα, άπ' όλη τήν Ελλάδα, για να συγκροτήσουν εκεί τούς πυρήνες που στηρίζουν σήμερα τήν πνευματικότητα τής πρωτεύουσας.

Αλλά, που είναι και τό άπείρως πιό σοβαρό, χάσαμε και μιὰ ολόκληρη γενιά. Τήν χάσαμε είτε γιατί έφυγε και χάθηκαν μαζί της τά στοιχεία που θα συγκροτούσαν τόν τοπικό πνευματικό πυρήνα, είτε γιατί — κι αυτός είναι κατά 90 τοίς εκατό ό λόγος — ή γενιά αυτή εξετράπη σέ άλλα ενδιαφέροντα.

Είναι γνωστό ότι ό άνθρωπος ασχολείται με κείνο που μαθαίνει, μ' εκείνο που συνηθίζει να τ' άρέσει. Τά παιδιά τής έποχῃς εκείνης, που ήσαν τότε 8—25 χρονών, με τί άσκολήθηκαν; τί έμαθαν να τούς άρέσει; Είναι γνωστό. Ό,τιδήποτε άλλο εκτός από αυτό που μάς λείπει σήμερα και για τό όποιο γκρινιάζουμε. Κι αυτοί είναι οι άνθρωποι τής χαμένης για τήν πνευματικότητα γενιάς εκείνης, που θα ήταν σήμερα στό προσκήνιο. Δέν φταίνε αυτοί, πρός Θεού, όχι μόνον, αλλά είναι άκριδώς εκείνοι που ξέρουν τί τούς λείπει, τί έχασαν, τί στερήθηκαν και, πρός τιμήν της,

ή γενιά αυτή καταβάλλει κάθε προσπάθεια να ιδεί τούς γόγους της σ' ένα ψηλότερο πνευματικό επίπεδο.

Και τά άποτελέσματα τής φιλοτίμου και άξιεπαίνου αυτής προσπάθειάς τους, όσοι θέλουν τά βλέπουν. Βλέπουν ότι παρά τά «σημεία τών καιρών», παρά τήν τόσο βαθεία διείσδυση τής πενιχράς ψυχαγωγίας και πνευματικότητας τών «μπουζουκιών», τών θεατρικών «μπουλουκιών» κλπ. κλπ. που κι αυτά είναι άπόρροια τής δυστυχούς εκείνης δεκαετίας, έν τούτοις οι νέοι μας άνθρωποι, σ' ένα άξιόλογο ποσοστό τους που συνεχώς εύρύνεται, αντιδρούν κάλλιστα σέ κείνο τό καλό που τούς σερβίρεται.

Ρίξτε μιὰ ματιά στην θαυμάσια κίνηση «Μουσικά Νειάτα». Είναι εκπληκτικό, όσο και παρήγορο και ένθαρρυντικό, να συνωθούνται οι νέοι μας για να παρακολουθήσουν τά διαλεχτά τους προγράμματα. Μας γεμίζει συμπάθεια και αισιοδοξία, αν καθίσουμε να μιλήσουμε με τούς νέους ανθρώπους σήμερα. Είναι μιὰ σεβαστή μερίς που περιμένει τίποτε άλλο από τήν ποιότητα, να τήν δει, να τήν γνωρίσει, να τήν άγκαλιάσει.

Ας τούς δώσουμε λοιπόν ό,τι έχουμε καλό, ό,τι καλό μάς έμεινε από τή θύελλα, όσο λιγοστό κι αν είναι. Αυτοί θα τό εξέλξουν. Είναι τόσο ίκανοί για μεγάλα πράγματα. Με λύπη μας δέν μπορέσαμε να τούς δώσουμε πιό πολλά. Μας τά πήρε ή θύελλα. Μπορέσαμε όμως με τή δική μας τή θυσία να τούς σιγουρέψουμε τόν τόπο, τό χώρο και τήν έλευθερία ν' αναπτύξουν τήν έλεύθερη δική τους διάνοηση και καλλιέργεια του πνεύματος και, σαν Έλληνες που είναι, δέν μπορεί παρά να επιτύχουν. Ας μη γκρινιάζουμε λοιπόν. Χρειάζεται προσπάθεια κι αυτό προϋποθέτει δουλειά, άγώνα κόντρα στους «καιρούς», προσωρινές άπογοιτεύσεις άλλα ή ίκανοποίηση, ή άνοδος θα 'ρθεί. Είναι αναπόφευκτο.

ΔΗΜ. ΠΛΕΣΣΑΣ

“ ΝΕΟΙ ΟΝΤΕΣ,,

ΣΙΒΥΛΛΑ

Κι αν μου σμιλέψεις τήν καρδιά
σέ άλλο σχήμα
κι αν τό κοχύλι γίνει πέτρα άμορφη,
πάντα θα βλέπω τή χρυσήλατη μορφή
(σου)
σέ δάσος πλατανιών πολύφυλλων
με ύμνους άηδονιών για τό φεγγάρι.
Κι έμπνευση παίρνοντας από τήν έμ-
πνευση,
ώ Σίβυλλα,
θα προφητεύω στών αίωνων τή σκιά
με τή βροχή τών άστεριών στα χέρια.

ΠΟΙΗΜΑ

Φεγγάρι,
τί να σκέπασε
τή σκέψη σου απόψε;
Μέ τά διαμάντια τ' ουρανού
θα δέσω τήν καρδιά μου.
Χαθήκαμε σέ μιὰ διάθλαση ψυχών...
Κι έπάνω στις λινώδες σάρκες μας
που γέμισαν διαφάνεια
χαράξαμε τό λήθαργο τών πουλιών.

Π. ΧΑΛΟΥΛΟΣ

ΣΠΟΝΔΕΣ

1

Στό στήθος σου
Βαθεία πληγή
Ό άποσπερίτης.

2

Τά πεφτάστερα,
Ένδεικτικά μιās άρνησης
Μας βομβαρδίζουν.

3

Μικρό κορίτσι,
Τό χέρι σου π' άνοιξα
Ήταν γιομάτο
Τριαντάφυλλα.

4

Είχαμε δώσει τά χέρια.
Τό ύστερο ταξίδι τής βροχής
Τελείωσε.
Έμεινε μιὰ ψιλή όμίχλη
Και τό παλιό κανόνι στό κάστρο.

5

Όχι.
Απ' όλα τά σκουλήκια
Δέν βγαίνουν πεταλούδες.

ΑΛΕΞΗΣ ΓΚΛΑΒΑΣ

ΔΥΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1

Στή Ν. Μ. Ρωτώ αν αυτός
αυτοσχεδιάζει τις λέξεις
με τήν βαθεία αίσθηση του στοχασμού
ή κυττά ν' άσπρίσει τά χέρια του.

2

Στή Ρ. Μ. Πώς να μιλήσεις στη σιωπή
όταν ό άνεμος γυμνώνει τή γλώσσα;
ΦΑΝΗ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

1

Η αγάπη
Τήν περιμένεις, έρχεται, φεύγει
μά πάντα στ' όνειρό σου είναι
ή αγάπη

2

Ζωή
Μὴν ἀφαιρεῖτε τὰ τόξα
ἀπὸ ἑνὸς κύκλου
ποῦ βασίζεται σ' αὐτά.

3

Κανένα ὄνειρο; μὴτ' ἐφιάλτης
νεκρὴ λοιπὸν κι αὐτὴ ἡ νύχτα.

4

Ρεκλάμα.
Ἐκτελοῦμε ἐν ψυχρῷ τὸν χρόνον,
ἐπίσης δέ, μεταφοράς...

ΔΗΜ. ΘΕΟΦ. ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΙΗΜΑ

Ἡ ζωὴ εἶναι ὁμορφὴ

Κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ τὸν ἀπέραντο
(οὐρανὸ

Στὴ σκιά τῶν κρίνων καὶ τὸ ρυάκι ποῦ
(κυλᾷ

Κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες τῶν περιστε-
(ριῶν

Μὰ πές μου τί φταίω ἐγώ

Μιά καὶ ὑπάρχουν κυνηγοὶ ποῦ σκοτῶ-
(νουν τὰ περιστέρια
Μιά καὶ ὑπάρχουν μηχανεὲς ποῦ σκοτῶ-
(νουν τὴ ζωὴ στὸ ρυάκι
Μιά καὶ ὑπάρχουν ξυλοκόποι ποῦ ἐξα-
(φανίζουν τὰ δάση

Νὰ τρέχω γυμνὸς καὶ διψασμένος κάτω
(ἀπὸ τὸν ἥλιο

Ἀναζητῶντας μιὰ γωνιά γιὰ νὰ τελει-
(ώσω κάτι ποῦ ἄρχισα

ἔδω καὶ χρόνια σὰν Ἄνθρωπος...
καὶ συνεχίζω σὰ μηχανὴ

ΝΙΚΟΣ ΑΡΤΙΝΟΣ

ΚΑΤΙ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ

Εὐρέθηκε κάποιος νὰ πῇ
πὼς ἡ ζωὴ εἶν' κῦμα
ποῦ μόλις σκάσει στὴν ξηρὰ
βροντᾷ σὰ νᾶναι βλήμα.

ΖΩΗ

Νάτο καὶ πάλι κείνο τ' ἀστρί
κείνο τὸ φεγγοδόλημα ποῦ ρίγος θὲ νὰ
(φέρει

δὲν βρίσκεται κανεὶς λοιπὸν τὸν θάνα-
(το νὰ ξέρει;

Πλησίασε ὁ οὐρανὸς τὸ φῶς του νὰ
(σκορπίσει,
ἡ γῆς ἀναταράχθηκε θωρώντας τον
(ψηλά·
στὸ πρῶτο φεγγοδόλημα ζωὴ θὲ ν' ἀρ-
(χινήσει.

ΝΙΚΟΣ ΤΖΑΒΑΛΑΣ

ΠΟΡΕΙΑ

Ματωμένη σκιά διαγράφεται
ἀνάμεσα σὲ χορταριασμένους τοίχους
(ἐρείπῳ

μὲ νεκρικὲς κινήσεις
σκοντάφτει προχωρῶντας πάνω στὰ
(πτώματα

μ' ἕνα σκοπὸ
ἕνα ἀστέρι μακρινὸ
ποῦ τρεμοσβήνει στὴν ἀνάγκη τῆς ἐλ-
(πίδας

τότε ἀπλώνει τὰ κοκκαλιάρικα χέρια
κι ἀγγίζει στάχτη.
Παγωμένη μαυροκόκκινη σκιά
πτῶμα πάνω στὰ ἐρείπια
συντριμμένη ἀπ' τὰ πατήματα
ἄλλων σκιῶν γι' ἄλλα ἀστέρια.
Τὶ θανάσιμη ἀγωνία
τί τρέλλα, θεέ μου.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΚΑΡΟΥΝΙΑΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Κ. Δ. ΠΛΕΣΣΑ

Ὁδὸς Ἀγίου Νικολάου 30 καὶ Μαιζῶνος — Τηλέφ. 78 - 396

Ἐφαρμόζομεν τὸ ἐπιστημονικότερον καὶ πλέον σύγχρονον σύστημα Διδασκαλίας. — Ἐπιτυχά-
νομεν τὰ θετικότερα ἀποτελέσματα

Ἀριστον ἐπιτελεῖον Πτυχιούχων Ἑλλήνων καὶ Ξένων Καθηγητῶν μὲ πολυετὴ πείραν

Δις Σπουδῶν : Δόκτωρ ROBERT GOLDMAN

Διδάκτωρ Ἀγγλικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου DUKE Η.Π.Α.

ΜΙΑ ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙ ΜΑΣ

ΤΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

“ΤΟ ΘΕΤΙΚΟΝ.,

Γραφεῖα - Διδακτῆρια : Ρ. ΦΕΡΑΙΟΥ 34 (Πλ. Ὀλγας) ΠΑΤΡΑΙ

Ἀριστον ἐπιστημονικὸν προσωπικόν. — Πλούσια ἐποπτικὰ μέσα
Τακτικὴ ἐνημέρωσις τῶν γονέων διὰ τὴν πρόοδον τῶν τέκνων των

Τὸ βιβλίον ποῦ καταργεῖ τὸ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ. — Τὰ λέγει καὶ τὰ ἀναλῶει ὅλα

ΚΩΣΤΑ ΚΟΝΤΑΞΗ

ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

τῆς ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ